

با که شد آغاز شاغل زنان میان در جنسی ترجیح در مؤثر جمعیتی - اجتماعی عوامل یافتن برای پژوهش این را تحقیق این آماری جامعه، پرداخت مؤثر متغیرهای شناسایی به نامه پرسش ابزار از استفاده با و پیمایشی روش ۷۸۱ تصادفی نمونهگیری شیوه با آنان میان از که دادند تشکیل اسلامی آزاد دانشگاه مرکزی سازمان در شاغل زنان شدند تحلیل SPSS نرمافزار با تکمیل از پس نامها پرسش شدند انتخاب بود، شده برآورد کوکران فرمول با که نفر متغیرهای رابطه بررسی و ها فرضیه آزمون جهت در بررسی مورد متغیرهای با مناسب آزمونهای و آمارها از و زنان، تولد محل زنان، سن مهاجرت، فرزندان، جنسی ترکیب که داد نشان نتایج شد استفاده وابسته متغیر و مستقل پیشین، تصوراتی برخلاف بودند معنادار جنسی ترجیح به زنان گرایش میزان در آنها تحصیلات میزان و قومیت ۵۹ اطمینان سطح در معناداری رابطه تحقیق وابسته متغیر با زنان بودن مذهبی میزان و اقتصادی - اجتماعی پایگاه نداد نشان درصد

بودن مذهبی اقتصادی، - اجتماعی پایگاه مهاجرت، جنسی، ترکیب جنسی، ترجیح: **ها واژه کلید**

ایران تهران، تهران، تحقیقات علوم واحد اسلامی، آزاد دانشگاه شناسی جمعیت علمی عضویت ۷.

شناسی جمعیت ارشد کارشناس ۲.

2931 بهار ششم، و بیست شماره، هفتم سال اجتماعی، پژوهش فصلنامه 39

مقدمه

بوده موضوعاتی از جهان تمامی در بلکه ایران جامعه در تنها نه جنسیتی نابرابری موضوع طی را مدرنیزاسیون روند جوامع زمان مرور به و کمکم است بوده طولانی تاریخی دارای که است و افکار از شکلی امروزی جامعه در جنسی ترجیح که رسیدند تکامل از مرحله‌های به و کردند در مردسالاری کلی طور به و پدرسالاری فرهنگ گذشته در میرود شمار به سنتی اعتقادات تأمین و مزرعه در کار برای میتوانستند پسر فرزندان و مردان که بود کاری نیروی دلیل به جوامع این زندگی شیوه‌های تغییر و زمان گذشت با اما دهند قرار خانواده اختیار در خانواده نیازهای تأمین برای مردان و زنان که رفت پیش سمتی به جامعه و کرد پیدا تغییر کمی مرسوم عادت کردند پیدا اشتغال کار به خانواده درآمد از بخشی

که زمانی زیرا کرد تلقی منسوخ کاملاً را پدیده این نمیتوان هم هنوز دیگر سوی از اما خانوادگی نام اعتبار خانوادهها اعتبار و شأن و فرماست حکم جهان نقاط بیشتر در پدرتباری رحمانی، و فرزانه (آورد شمار به بررسی قابل موضوعات از یکی را جنسی ترجیح باید آنهاست، ۷۸۸۲: گرایش سنتی خانوادههای مانند نیز مدرن خانوادههای در که است جهت همین به) ۲۵ میشود تلقی مهم نامخانوادگی و نسل بقای و حفظ برای پسر فرزند داشتن به

بالا را آن است ممکن و میگذارد فراوانی تأثیر جامعه باروری سطح بر جنسی ترجیح پدیده خانواده به اقتصادی و اجتماعی فرهنگی، نهادهای سوی از که فشارهایی تأثیر تحت امر این ببرد افزایش کنند، حفظ را آنها نسب بتوانند که فرزندان داشتن به را خانوادهها میل میشود، تحمیل میدهد. « تا میدهند ادامه را خود فرزندآوری آوردهاند، دنیا به دختر فرزندان که زنان برخی گاه مطلوب تعداد معمولاً فرزند سه که است حالی در این شوند پسری فرزند صاحب که جایی

روند و میدهند افزایش فرزند داشتن به را آنها میل که است افراد باورهای این و است فرزندان ۷۸۹۹ امانی، (میبخشد شتاب را باروری : ۷۸۲) « بر علاوه خانواده بعد رفتن بالا دیگر سوی از میآورد، بار به تحصیل هزینه‌های و فرزندان تربیت یا اقتصادی جهت از خانواده برای که مسائلی

هست نیز اجتماعی جنبه‌هایی دارای

زندگی دوره این از مطلوبی استفاده نتوانند فعالیت سنین در افراد تا میشود باعث امر این قرار جامعه اختیار در را خود کار نیروی باید فعالیت سنین در اینکه علیرغم و باشند داشته خود از خارج که افرادی مثل مصرفکننده یک عنوان به همچنان اما باشند، مولد نیروی یک و دهند. میشود تحمیل جامعه به فراوانی هزینه‌های و میکنند زندگی جامعه در دارند، قرار فعالیت سن

39 ... مطالعات) فرزند جنسی ارجحیت بر تأثیرگذار جمعیتی - اجتماعی عوامل بررسی

ارزشگذاری به زنان نگرش بررسی پژوهش این اصلی هدف شد، ذکر که مسائلی به توجه با تبیین در سعی جمعیتی و اجتماعی عوامل از استفاده با که است باروری در آن تأثیر و فرزندان است شده تبیین پدیده این

مسئله بیان

است جنسی ترجیح مسئله میشود جوامع در باروری میزان افزایش باعث که عواملی از یکی بلکه است، نبوده فرزندآوری به زنان گرایش معنای به همیشه خانواده یک فرزندان تعداد افزایش فرزندان دارای که می‌آورد وجود به زنان برای را شرایط این گاهی پسر فرزند داشتن به میل داده نشان را جنسی ترجیح با باروری سطح افزایش میان رابطه نیز تحقیقات. باشند بیشتری ۷۵۵۱ پاراسورمن، : ۷۵۵۱ دیگران، و هدات : ۷۵۵۱ آرنولد،(است .)

جمعیت‌شناختی مسائل حوزه در ترجیحی نگرش‌های وجود توجه قابل اثرات از یکی پژوهشها. دارد توسعه حال در جوامع در زنان باروری الگوی بر نگرشی چنین که است تاثیری حال در جوامع در که پسر و دختر فرزندان ارزشی تفاوت به والدین بودن قائل که میدهد نشان بعد افزایش و باروری عمومی نرخ رفتن بالا موجب است، گرفته خود به هنجاری شکل توسعه ترکیب به رسیدن درصد و بوده ناراضی فرزندان جنسی ترکیب از والدین زیرا. میشود خانوار میشود خانوار بعد شدن تر بزرگ باعث کار این که میکنند فرزندآوری به اقدام مطلوب جنسی ۷۵۵۸ روی، و کیمچو(.)

است شده متفاوت زیادی حد تا گذشته دوره‌های با مدرن دوران در پدیده این بروز شرایط که عاملی تنها و نیستند موافق زیاد فرزند داشتن با خانواده‌ها که است شکل بدین تفاوت این گذشته در اما. دانست جنسی ترجیح میتوان را میشود خانواده فرزندان تعداد افزایش موجب بالا را باروری سطح بود، همراه ثروت افزایش و کار نیروی داشتن همراه با بیشتر فرزندان که مهمترین فرهنگی و اقتصادی اجتماعی، عوامل که است داشته وجود امر این همیشه اما. می‌برد اجتماعی پایگاه است بوده خانواده‌ها در جنسی ترجیح میزان برای تعیینکننده شاخصهای تأثیرگذار عوامل مهمترین از تحصیلات و اشتغال مذهبی، و سنتی باورهای و اعتقادات خانواده، بود‌هاند پدیده این بر

قصد محقق که است اجتماعی مقوله یک عنوان به جنسی ترجیح پژوهش این اصلی مسئله در وی جهت همین به. کند بررسی پدیده این بر را اجتماعی و جمعیتی عوامل تأثیر تا دارد

۲۹۳۱ بهار ششم، و بیست شماره ، هفتم سال اجتماعی، پژوهش فصلنامه ۳۹

یک کدام چیست؟ باروری سطح و جنسی ترجیح میان رابطه که است سؤال این پاسخ جستجوی در جمعیتی عوامل آیا داشته‌اند؟ پدیده این رواج بر زیادی تأثیر فرهنگی و اجتماعی عوامل از داشته‌اند؟ تأثیر اجتماعی پدیده این بروز

تحقیق های سؤال

وجود رابطه جنسی ارجحیت به آنان نگرش و مرکزی سازمان در شاغل زنان تحصیلات بین آیا ۷) دارد؟

ارتباط جنسی ترجیح نگرش با مرکزی سازمان در شاغل زنان اقتصادی و اجتماعی پایگاه آیا ۲) دارد؟

دارند؟ رابطه یکدیگر با شاغل زنان در جنسی ترجیح نگرش و فرزندان تعداد آیا ۸)

نظری چارچوب

نظام و ارزشها جایگاه که شده‌اند ارائه تفاوتها تبیین در اصلی رویکرد دو کلی طور به مفروضات است، عقلانی انتخاب بر مبنای که اول رویکرد است شناسایی قابل آنها در ترجیحات. میدهد قرار توجه مورد تغییرات مبنای بر سود رساندن حداکثر به زمینه در را استاندارد ارزشی فرصتهای با آنها روابط و خدمات و کالا سرمایه، و هزینه روابط از عقلانی انتخاب نظریه قالب در تبیین در عقلانی انتخاب نظریه رویکرد که زمانی دیگر عبارت به. گرفت بهره میتوان اجتماعی بازدهی میزان شده، صرف هزینههای درآمد، مثل عواملی شود، داده قرار توجه مورد باروری امکانات و فرصتها گرفتن اختیار در میزان شده، مصرف نیروهای بازتولید فرزندان، برای هزینهها افزایش یا کاهش و باروری در که میشود مربوط درآمدی و هزینه به آنها از استفاده نحوه و بکر باروری رفتار با اجتماعی و اقتصادی شرایط رابطه عقلانی انتخاب نفوذترین با. تأثیرگذارند آن از یکی. میشوند ارزیابی مادر و پدر نظر از کالاها سایر همانند نیز کودکان وی نظر به است. است ثروت کردن پیشینه باشند، برخوردار آن از بالایی حد در دارند قصد والدین که ارزشهایی که هستند تحصیلکرده والدینی هستند، بیشتری ثروت خواستار که والدینی میرسد نظر به درآمد از برخوردار دلیل به که والدینی. باشند زیاد فرصتهای هزینه و بالا شغلی رتبه دارای و هستند کمتری فرزندان خواهان دارند، باروری کنترل ابزارهای به آسانتر دسترسی بیشتر،

۳۳ ... مطالعات (فرزند جنسی ارجحیت بر تأثیرگذار جمعیتی - اجتماعی عوامل بررسی
باروری، کنترل روشهای به دسترسی امکان فاقد و پایین مشاغل دارای کمدرآمد والدین متقابلاً ۷۵۵۱ همکاران، و فریدمن) داشت خواهند بیشتری فرزندان عمل در .)

دارد بکر دیدگاه با نزدیکی رابطه است، باروری تبیین در فرهنگی رویکرد که دوم رویکرد دارد، قرار افراد اجتماعی پایگاه در آنها منشأ که ارزشی ترجیحات هم رویکرد این در چون و اجتماعی فرصتهای درآمد، تحصیلات، میزان است فرزندان تعداد انتخاب اصلی تعیینکننده آن با متناسب ارزشی نظام و داده شکل را افراد اجتماعی پایگاه که هستند عواملی از شغلی رتبه میکند ایجاد افراد در را

نظام متغیر سه در را فرزند داشتن بر مؤثر عوامل خود مفهومی طرح در) ۷۵۱۱ (اشپنگلر ارزشهایی ترجیحات، نظام از وی منظور است کرده جمع بندی درآمد و قیمتها نظام ترجیحات، در هستند قائل کالاها سایر ارزش با مقایسه در اضافی فرزند یک داشتن برای زوج یک که است اکتساب قابل کالاهای هزینه با مقایسه در اضافی فرزند یک داشتن هزینه منظور قیمتها نظام نیز درآمد از منظور. میشود فعالیتهای و زمانی فرصتهای مالی، هزینههای شامل و است دیگر به. دارند اختیار در زندگی در خود های هدف پیگیری برای زوج یک که است انرژیای و زمان در منابع میزان و فرزند نسبی ارزش با فرزند یک داشتن برای تصمیمگیری که میرسد نظر

رابطه انتظار مورد و شده پیشبینی هزینه با و مستقیم رابطه اهداف به دستیابی برای اختیار دارد معکوس

۲۹۳۱ بهار ششم، و بیست شماره ، هفتم سال اجتماعی، پژوهش فصلنامه ۲۱۱

تحقیق مدل

تحقیق های فرضیه

دارد وجود رابطه جنسی ارجحیت و شاغل زنان تحصیلات بین (۷)

دارد وجود رابطه جنسی ترجیح و شاغل زنان اقتصادی - اجتماعی پایگاه بین (۲)

دارد وجود رابطه جنسی ارجحیت و شاغل زنان فرزندان تعداد بین (۸)

دارد وجود رابطه جنسی ارجحیت و شاغل زنان تولد محل بین (۱)

قومیت

تولد محل

مادر

اجتماعی عوامل

ترجیح

جنسی

اجتماعی پایگاه

تحصیلات میزان

مذهبی میزان

بودن

وضعیت

مهاجرتی

جنسی ترکیب

قبلی فرزندان

جمعیتی عوامل

تعیینکنندههای

جنسی ارجحیت

۲۱۲ ... مطالعات (فرزند جنسی ارجحیت بر تأثیرگذار جمعیتی - اجتماعی عوامل بررسی

دارد وجود رابطه جنسی ارجحیت و قبلی فرزندان جنسی ترکیب بین (۹)

دارد وجود رابطه جنسی ارجحیت و زنان بودن مذهبی میزان بین (۱)

دارد وجود رابطه زنان جنسی ارجحیت میزان و قومیت بین (۱)

تحقیق روش

که است مطالعاتی برای روش مناسبترین پیمایش است معتقد بیکر ترزال « نگرشها، بر میگرداند، متمایز و معین را افراد که مقولاتی و زندگی شرایط درباره اطلاعات پارهای عقاید، ۷۸۸۷ بیکر، متمرکزند : ۲۱» . میشود اثبات روشنی به روش این از استفاده تناسب رو این از طرح کمی دادههای استخراج مبنای بر پیمایشها در استفاده مورد تکنیکهای اینکه به توجه با و میشوند ریزی « شک بدون علوماجتماعی، در کمی دادههای جمعآوری روشهای رایجترین

۷۸۸۱ بلیکی،) است یافته ساخت خود مصاحبه و خودتنظیم پرسشنامه : ۸۰۲» در نیز ما لذا نظر مورد اطلاعات آوری جمع جهت ساختیافته پرسشنامه از و پیمایش روش از پژوهش این است شده استفاده

نمونه و بودند اسلامی آزاد دانشگاه مرکزی سازمان در شاغل زنان تحقیق این آماری جامعه از نفر ۷۸۱ تعداد نیز تحقیق این در . بودند نفر ۵۱۱ تعداد که شد انتخاب جمعیت این از آماری تعداد این . شدند برگزیده تصادفی صورت به اسلامی آزاد دانشگاه مرکزی سازمان در شاغل زنان آمد دست به زیر شکل به کوکران فرمول از استفاده با

آمد دست به نفر ۷۸۱ تعداد زیر شیوه به کوکران فرمول توسط نمونه جمعیت کل تعداد

$$Nt_2(p,q)$$

$$n=$$

$$Nd_2+ t_2(p,q)$$

$$P= .09 \quad N=511$$

$$q= .09 \quad d= .09 \quad t= 7/51 \quad n=781$$

ها فرضیه آزمون

دارد وجود رابطه جنسی ارجحیت و شاغل زنان تحصیلات بین : اول فرضیه

۲۹۳۱ بهار ششم، و بیست شماره ، هفتم سال اجتماعی، پژوهش فصلنامه ۲۱۱

وجود تفاوتی جنسی ترجیح به گرایش در مختلف تحصیلات با زنان مختلف گروههای بین : H_0 ندارد

دارد وجود تفاوت گروهها سایر با جنسی ترجیح به گرایش در زنان گروههای از یکی حداقل : H_1

تحصیلات حسب بر جنسی ترجیح میزان مقایسه در F آزمون : ۲ جدول

ها میانگین اختلاف

آزادی درجه

F

معناداری سطح

بینگروهی

۵۹۲/۱۸۰

۹

۱/۰۷۰

۰/۰۰۲

درونگروهی

۱۱۹۵/۷۸۸

۷۹۱

کل

۸۱۷۷/۱۱۵

۷۱۲

متفاوت تحصیلات با زنان مختلف گروههای بین آمد، دست به F آزمون از که اطلاعاتی بنابر فرض نتایج این با پس . دارد وجود تفاوت درصد ۵۵ اطمینان سطح در جنسی ترجیح به گرایش

شد پذیرفته H_1

دارد وجود رابطه جنسی ترجیح و شاغل زنان اقتصادی - اجتماعی پایگاه بین: دوم فرضیه

جنسی ترجیح میزان و اجتماعی - اقتصادی پایگاه رابطه: ۱ جدول

تعداد

پاسخگویان

ضریب

پیرسون

سطح

معناداری

و زنان اقتصادی - اجتماعی پایگاه

جنسی ارجحیت

۷۱۰

-۰/۰۱۱

۰/۹۸۷

۵۹ اطمینان سطح در آنان میان در جنسی ترجیح و زنان اقتصادی - اجتماعی پایگاه بین

از را اقتصادی - اجتماعی پایگاه نمیتوان جهت همین به. نداشت وجود معناداری رابطه درصد

دانست فرزندان جنسی ترجیح به زنان گرایش در تأثیرگذار عوامل

دارد وجود رابطه جنسی ارجحیت و شاغل زنان فرزندان تعداد بین: سوم فرضیه

۲۱۹ ... مطالعات (فرزند جنسی ارجحیت بر تأثیرگذار جمعیتی - اجتماعی عوامل بررسی

جنسی ترجیح میزان و فرزندان تعداد رابطه: ۹ جدول

پاسخگویان تعداد

پیرسون ضریب

معناداری سطح

جنسی ارجحیت و فرزندان تعداد

۷۱۸

-۰/۰۷۹

۰/۸۱۹

رابطه درصد ۵۹ اطمینان سطح در جنسی ترجیح به زنان گرایش و فرزندان تعداد بین

سنین در که آماری نمونه از بخشی شاید که گرفت نتیجه چنین میتوان. نشد دیده معناداری

که خودشان زمان جامعه در رشد دلیل به است، بیشتر آنها فرزندان تعداد و دارند قرار بالا

و باشند داشته بالاتری جنسی ترجیح نمره میداد زیادی اهمیت مردان به آن بر غالب فرهنگ

این به آنها نگرش که شود باعث آنان تجربه یعنی. بیفتد اتفاق میتواند هم این عکس بر البته

کند تغییر فرهنگ

دارد وجود رابطه جنسی ارجحیت و شاغل زنان تولد محل بین: چهارم فرضیه

جنسی ترجیح میزان و زنان تولد محل رابطه: ۱ جدول

تعداد

پاسخگویان
درجه
آزادی
ضریب
کایاسکووار
سطح
معناداری
ارجحیت و زنان تولد محل

جنسی
۷۱۸
۵
۸۰/۲۱۸
۰/۰۰۰

رابطهٔ درصد ۵۵ اطمینان سطح در جنسی ترجیح به آنان گرایش و زنان تولد محل بین جدول در آن نتایج که است شده محاسبه کرامر ضریب با رابطه این شدت. شد دیده معناداری است آمده زیر

جنسی ترجیح میزان و زنان تولد محل رابطهٔ شدت: ۵ جدول

پاسخگویان تعداد
کرامر ضریب
معناداری سطح
جنسی ارجحیت و زنان تولد محل

۷۱۸
۰/۲۱۵
۰/۰۰۰

۲۹۳۱ بهار ششم، و بیست شماره ، هفتم سال اجتماعی، پژوهش فصلنامهٔ ۲۱۱ داشت درصد ۵۵ اطمینان سطح در ضعیف نسبتاً رابطهای جنسی ارجحیت با زنان تولد محل است آمده زیر جدول در گروهها از یک هر میانگین

زنان تولد محل حسب بر جنسی ترجیح میزان میانگین: ۹ جدول

فراوانی
میانگین
تهران
۱۲
۷۱/۸۱
تهران از غیر کلانشهرهای
۸۱
۷۹/۱۲
کوچک شهرستانهای

۸۰
۷۱/۱۱
روستا
۲۹
۷۱/۱۰
کل
۷۱۸
۷۱/۱۱

همانندی گرایش دارای شدهاند متولد روستا در که زنانی و شدهاند متولد تهران در که زنانی متولد کوچک شهرستانهای یا تهران جز کلانشهرهایی در که زنانی و بودند جنسی ترجیح به که باشد افرادی شدن همسان میتواند نتایج این دلیل گرفتند قرار گروه یک در هم بودند، شده حاکم فرهنگ کردهاند سعی شهر در زندگی تجربه نداشتن دلیل به و کردهاند مهاجرت روستا از در خود زندگی در اجتماعی تجربه این داشتن دلیل به دیگر گروه دو اما، بپذیرند را تهران بر میدهند نشان مقاومت خود از تهران شهر در حاکم فرهنگ مقابل

دارد وجود رابطه جنسی ارجحیت و قبلی فرزندان جنسی ترکیب بین: پنجم فرضیه

جنسی ترجیح میزان و فرزندان جنسی ترکیب رابطه: ۹ جدول

تعداد

پاسخگویان

درجه

آزادی

ضریب

کایاسکووار

سطح

معناداری

و فرزندان ترکیبجنسی

جنسی ارجحیت

۷۱۸

۲۷

۱۹/۷۱۰

۰/۰۰۲

رابطه دارای درصد ۵۵ اطمینان سطح در آنان جنسی ترجیح میزان با فرزندان جنسی ترکیب

است شده سنجیده کرامر ضریب طریق از رابطه این شدت که بود معناداری

۲۱۵ ... مطالعات(فرزند جنسی ارجحیت بر تأثیرگذار جمعیتی - اجتماعی عوامل بررسی

جنسی ترجیح میزان و فرزندان جنسی ترکیب رابطه شدت: ۹ جدول

تعداد

پاسخگویان

کرامر ضریب
سطح
معناداری
ارجحیت و فرزندان جنسی ترکیب

جنسی
۷۱۸
۰/۸۰۱
۰/۰۰۲

رابطه‌ی دارای درصد ۵۵ اطمینان سطح در جنسی ترجیح میزان با فرزندان جنسی ترکیب رابطه‌ی
است شده آورده گروهها همه میانگین زیر جدول در. بود متوسطی
فرزندان جنسی ترکیب براساس جنسی ترجیح میانگین: ۳ جدول

جنسی ترکیب
فراوانی
میانگین
فرزند بدون

۱۰
۷۱/۰۱
فرزندی تک
دختر
۸۷
۷۱/۰۱۹
پسر
۸۸
۷۱/۷۲۹
فرزندی دو
پسر-دختر
۸۱
۷۱/۱۱۱
پسر-پسر
۷۱
۷۸/۱۱۷
دختر-دختر
۷۸
۲۷/۸۸۲
فرزندی سه

پسر - پسر - دختر

۷۸

۷۲/۸۸۱

پسر - دختر - دختر

۲

۲۲/۹۰۰

دختر - دختر - دختر

۰

۰

پسر - پسر - پسر

۰

۰

فرزند سه از بیش

۸

۷۵

پاسخگویان کل

۲۰۰

۷۱/۱۱۰

هم با آنها فرزندان جنسی ترکیب که گروههایی در و دارند فرزند یک از بیش که زنانی
فرزند دو دارای که زنانی میان در بیشتر میانگینها تفاوت و است متغیر هم به نسبت دارد، تفاوت

۲۹۳۱ بهار ششم، و بیست شماره ، هفتم سال اجتماعی، پژوهش فصلنامه ۲۱۹

فرزند یک و دختر فرزند یک که زنانی هم فرزندی دو زنان میان در .میشود دیده هستند بیشتر و
دارند پایبندی جنسی ترجیح میانگین دارند، پسر

دارد وجود رابطه جنسی ارجحیت و زنان بودن مذهبی میزان بین: ششم فرضیه

بودن مذهبی میزان و جنسی ترجیح میزان رابطه : ۲۱ جدول

تعداد

پاسخگویان

ضریب

پیرسون

سطح

معناداری

ارجحیت و زنان بودن مذهبی میزان

جنسی

۷۹۲

۰/۷۹۱

معناداری رابطه ۵۹ درصد اطمینان سطح در آنها جنسی ترجیح با زنان بودن مذهبی میزان است، یکسان تقریباً سازمان یک در شاغل زنان برای اجتماعی شرایط که آنجا از. نداد نشان را ترجیح متغیر در میانگین اختلاف وجود. نبود معنادار جنسی ترجیح میزان بر متغیر این تأثیر است گرفته قرار سنجش مورد زنان بودن مذهبی میزان براساس F آزمون از استفاده با جنسی:

است آمده زیر جدول در نتایج آزمون، این فرضهای بر بنا و جنسی ترجیح به گرایش در مختلف مذهبی گرایشات میزان با زنان مختلف گروههای بین : 0H ندارد وجود تفاوتی

دارد وجود تفاوت گروهها سایر با جنسی ترجیح به گرایش در زنان گروههای از یکی حداقل : 1H

زنان بودن مذهبی میزان حسب بر جنسی ترجیح میزان مقایسهی در F آزمون : ۲۲ جدول

میانگینها اختلاف

آزادی درجه

F

معناداری سطح

بینگروهی

۷۸۹/۱۰۲

۸

۷/۲۰۰

۰/۸۰۲

درونگروهی

۱۱۸۷/۱۱۱

۷۱۸

کل

۱۱۷۸/۸۱۸

۷۹۷

۲۱۹ ... مطالعات) فرزند جنسی ارجحیت بر تأثیرگذار جمعیتی - اجتماعی عوامل بررسی

ترجیح میانگین اساس این بر و میشود پذیرفته درصد ۵۹ اطمینان سطح در 0H فرض جنسی ترجیح میانگین بود یکسان متفاوت مذهبی گرایشات با زنان مختلف گروههای در جنسی است شده آورده گروهها از یک هر در

مختلف مذهبی گرایشات با زنان مختلف گروههای در جنسی ترجیح میانگین : ۲۱ جدول

فراوانی

میانگین

کم مذهبی گرایشات

۹

۷۲/۱۰

کم نسبتا مذهبی گرایشات

۱۰

۷۱/۷۲

زیاد نسبتاً مذهبی گرایشات

۱۱

۷۱/۵۱

زیاد مذهبی گرایشات

۱۷

۷۱/۹۲

کل

۷۹۲

۷۱/۷۸

و بود زنان سایر از کمتر داشتند کمی مذهبی گرایشات که زنانی در جنسی ترجیح میانگین یکسان تقریباً جنسی ترجیح میانگین زنان سایر میان در. داشت زیادی اختلاف کل میانگین با بود.

دارد وجود رابطه جنسی ارجحیت و قومیت بین: هفتم فرضیه

قومیت و جنسی ترجیح میزان رابطه: ۲۹ جدول

پاسخگویان تعداد

کایاسکوار ضریب

معناداری سطح

جنسی ارجحیت و زنان قومیت

۷۹۵

۸۱۷/۰۹۱

۰/۰۰۰

رابطه دارای درصد ۵۵ اطمینان سطح در آنان در جنسی ترجیح میزان و زنان قومیت

است شده انداز‌هگیری کرامر ضریب با رابطه این شدت که بود معناداری

قومیت و جنسی ترجیح میزان رابطه شدت: ۲۱ جدول

پاسخگویان تعداد

کرامر ضریب

معناداری سطح

جنسی ارجحیت و زنان قومیت

۷۹۵

۰/۹۵۸

۰/۰۰۰

۲۹۳۱ بهار ششم، و بیست شماره، هفتم سال اجتماعی، پژوهش فصلنامه ۲۱۹

جنسی ترجیح میزان با قوی نسبتاً رابطهای دارای درصد ۵۵ اطمینان سطح در زنان قومیت

در قومیت هر فراوانی همراه به قومیتها از یک هر در جنسی ترجیح میانگین. بود آنان میان در

است گرفته قرار بررسی مورد نمونه جمعیت
قومیتها از یک هر در جنسی ترجیح میانگین : ۲۵ جدول

قومیت

فراوانی

میانگین

ترک

۸۸

۷۸/۸۱

کرد

۷۹

۷۱/۱۱

لر

۷۷

۷۸/۷۸

مازنی

۲

۷۷/۹۰

گیلک

۷۱

۷۸/۸۹

فارس

۱۰

۷۱

سایر

۵

۷۹/۱۱

کل

۷۹۵

۷۱/۱۰

دیگر سوی از و گرفته قرار فرهنگی تعاملات و مهاجرت تاثیر تحت زنان قومیت سویی از طول در اگر چه . دارد تاثیر زنان دیدگاه بر اولیه باورهای عنوان به فردی هر قومی آموزه‌های ضمن در . میروند بین از باورها این که کرد ادعا نمیتوان اما میشود، تغییرات برخی دچار زندگی که میگذشت تهران به آنان مهاجرت از سال یک از کمتر که بودند افرادی پاسخگویان میان در در جنسی ترجیح میانگین . بودند آمده تهران به ازدواج سبب به یا تحصیل شغل، برای افراد این اقوام میان در جنسی ترجیح میزان بالاترین بود هم شبیه تقریبا ایرانی مختلف قومیت‌های میان وجود کرد و مازنی اقوام میان در جنسی ترجیح میزان پایینترین و شد دیده گیلک و لر ترک،

داشت.

گیری نتیجه و بحث

میزان و زنان فرزندآوری به گرایش در فرزندان جنسی ترکیب که داد نشان تحقیق نتایج دختر دو جنسی ترکیب با فرزند سه دارای که زنانی که طوری به. دارد تاثیر آنان جنسی ارجحیت ۲۱۳ ... مطالعات (فرزند جنسی ارجحیت بر تأثیرگذار جمعیتی - اجتماعی عوامل بررسی اندکی، بسیار اختلاف با و داشتند جنسی ترجیح به گرایش زنان سایر از بیش بودند، پسر یک و گرایش میزان پایینترین. داشتند را گرایش همین نیز بودند دختر فرزند دو دارای که زنانی معناداری رابطه جهت همین به. بودند پسر فرزند دو دارای که شد دیده زنانی میان در جنسی شد دیده زنان جنسی ترجیح و فرزندان جنسی ترکیب میان

ترجیح میزان با زنان تولد محل معنادار رابطه نیز مهاجرت متغیر از شده کسب نتایج براساس که آنجا از اما نبود، معناداری رابطه وابسته متغیر و تحصیلات رابطه. بود پیشبینی قابل جنسی میانگین F آزمون با داشتند، قرار تحصیلات میزان از خاصی طبقه یک در پاسخگویان از بسیاری داد نشان آزمون این که شد مقایسه هم با مختلف تحصیلی گروههای در جنسی ترجیح میزان متفاوتی میزانهای از هستند مختلفی تحصیلات سطح دارای که زنانی میان در جنسی ترجیح که است برخوردار

رابطه اجتماعی - اقتصادی پایگاه و فرزندان تعداد زنان، بودن مذهبی میزان مثل متغیرهایی معنادار. نداد نشان را بود شاغل زنان میان در جنسی ترجیح میزان که وابسته متغیر با معناداری اجتماعی نظر از مشابهی موقعیتهای در زنان گرفتن قرار دلیل به میتوان را رابطه این نبود اسلامی آزاد دانشگاه مرکزی سازمان در شاغل زنان شامل تحقیق این در نمونه جمعیت. دانست قرار مشابهی موقعیت در را زنان دیگر ویژگیهای برخی و درآمد تحصیلی، شغلی، نظر از که بود با معناداری رابطه آنان تحصیلات یا زنان اقتصادی - اجتماعی پایگاه تا شد باعث همین و میداد. باشد نداشته وابسته متغیر

از عبارتند جنسی ترجیح از ناشی مشکلات

گرفته نادیده را خود وجودی ارزش دختران تا میشود باعث دختر فرزندان به بیتوجهی (۷ همچنین و زنان انتخابی راههای شدن مردانه. برگزینند را مردانهای اهداف خود اثبات برای و به زنان که چرا. میشود خانوادهها در اختلافاتی بروز باعث مردانه اهداف سوی به رفتن پیش شدن مردانه و کنند توازن ایجاد خانواده در میتوانند زنانه ویژگیهای و خصوصیات داشتن دلیل میانجامد خانواده اضمحلال به زنان

خواهند مادرانی آینده در گرفتهاند، قرار بیمه‌ری مورد خانوادهها در امروز که دخترانی (۲ داشت خواهند پسر فرزند داشتند به گرایش مردسالاری فرهنگی ریشه‌های وجود دلیل به که بود از ناشی روانی بیماریهای برخی نمود امکان باشند، نداشته پسر فرزند که صورتی در و یافت خواهد افزایش آنان در سرخوردگی

۲۹۳۱ بهار ششم، و بیست شماره، هفتم سال اجتماعی، پژوهش فصلنامه ۲۲۱

از عبارتند داد، انجام مشکلات این حل راستای در میتوان که کارهایی اما

جامعه در زن انسانی مقام به نهادن ارج (۷

زنان برای شغلی و اجتماعی موقعیتهای آوردن وجود به (۲

تامین راستای در خانوادهها همچین و جامعه مسئولان سوی از اجتماعی امنیت ایجاد) ۸
روانی امنیت

اجتماعی محیطهای سایر و مدرسه خانواده، در پسران و دختران با یکسان رفتار) ۱

منابع

فارسی

- پیوند انتشارات: تهران. ایران در جمعیتی سیاستهای بر نظری (. ۷۸۹۹ م. امانی،
(. مترجم: چاوشیان حسن. اجتماعی پژوهشهای طراحی (. ۷۸۸۱ . ن. بلیکی،
نی نشر: تهران
- تهران. مترجم: ناییب هوشنگ. اجتماعی تحقیقات انجام نحوه (. ۷۸۸۷ . ت. بیکر،
نی نشر
- مبعث انتشارات: بابل. خانواده تنظیم و جمعیت (. ۷۸۸۲ . ف. رحمانی و ال. س. فرزانه،

انگلیسی

- Arnold, F. (1997). **Gender preferences for children: Finding from the Demographic and Health Surveys**. Paper prepared for the 23rd General Population Conferences of the International Union for the Scientific Study of Population (IUSSP), Beijing, and 11-17 October
 - Friedman, D., Michael, H., & Satoshi, K. (1984). **A theory of the value of children**.
Demography 31: 375-401
 - Haddad, L., Christine P., Chizuru, N., Agnes, Q., & Alison, S. (1996). **Food security and nutrition implications of intrahousehold dias: A review of literature**. Food Consumption and Nutrition Division, Discussion Paper No. 19. Washington, D.C.: International Food Policy Research Institute.
- ۲۲۲ ... مطالعات) فرزند جنسی ارجحیت بر تأثیرگذار جمعیتی - اجتماعی عوامل بررسی
- Parasuraman, S., T. K. Roy, and Surender, S. (1994). **Sex composition of children and fertility behavior in rural Maharashtra**. In K. B. Pathek, U. P. Sinha, and Arvind Pandey, eds. Dynamics of population and family welfare, pp. 57-71. Bombay: Himalaya Publishing House. ___